

FORT XI DUŃKOWICZKI

Fort XI „Duńkowiczki” to jeden z najlepiej zachowanych i najbardziej imponujących obiektów Twierdzy Przemyśl. Jego historia sięga połowy XIX wieku – od polowego szanca z 1854 roku, przez nowoczesny fort artyleryjski, aż po zaawansowane konstrukcje pancerne z początku XX wieku. Od 1902 roku obiekt wyposażony w dwa trzydziałowe tradytory dla 8 cm dział M.94 w kazamatach pancernych, a także cztery wysuwalno-obrotowe wieże pancernych M.2 w narożnikach wału piechoty.

Fort wziął bezpośredni udział w walkach podczas I oblężenia twierdzy, m.in. odpierał bezpośredni szturm Rosjan 7 października 1914 r. Był ostrzeliwany. Przed kapitulacją w marcu 1915 r. wysadzono tradytory, wieże pancerne i kaponiery.

Obiekt został prowizorycznie naprawiony przez Rosjan i odbity przez wojska niemieckie i austriackie. Od 30 maja do 2 czerwca 1915 r., podlegał ostrzałowi z najcięższych moździerzy 42 cm. Ślady trafień są widoczne do dziś.

W okresie międzywojennym zdemontowano resztki wież wysuwalno-obrotowych, testowanych dla polskich potrzeb obronnych. Po II wojnie światowej fort był silnie dewastowany, aż do postaci otwartego, betonowego monolitu, bez ścian osłonowych. Częściowo zabezpieczony, na przełomie lat

70. i 80. XX w., został dostosowany do funkcji pieczarkarni. Funkcję tę pełnił do pierwszej dekady XXI w.

W latach 2013-2015 wykonano szereg prac związanych z udostępnieniem obiektu na cele turystyczne. Przeprowadzono regulację zieleni, udostępniono fosy. Oczyszczono i pobielono ściany, wprowadzono oświetlenie.

W latach 2024-2025 wykonano kontynuacyjne, szeroko zakrojone prace konserwatorskie i rewaloryzacyjno-adaptacyjne. Wykonano izolację lewego skrzydła koszar szyjowych i odtworzono prawidłową formę wału artylerii – umożliwiło to wprowadzenie jedynej w Polsce, scenograficzno-narracyjnej ekspozycji o dziejach Twierdzy Przemyśl w kazamatach tej części koszar. Odtworzono prawidłową formę poterny głównej i przelotni, dokonano rekompozycji (uczytelnienia formy) lewostronnej baterii pancernej – czyniąc z Fortu XI „Duńkowiczki” – turystyczną i edukacyjną „Bramę do Twierdzy Przemyśl”.

Lewa część koszar szyjowych fortu została zaadaptowana na nowoczesne muzeum narracyjne, które poprzez zastosowanie realistycznie wykonanej scenografii, a także instalacji multimedialnych opowiada o czasach pokoju, rozwoju miasta Przemyśla w czasach pokoju, rozwoju miasta Przemyśla w czasie trwania monarchii Austro – Węgierskiej, budowy przemyskiej twierdzy, krwawych walkach toczonych w ramach trzech oblężeń, aż w końcu o tym co zostało... archeologii pola bitwy i miejscach pamięci... pamięci o poległych żołnierzach wielu narodowości wchodzących w skład ówczesnych imperiów.

Dawniej część potężnego systemu Twierdzy Przemyśl, dziś tętniące życiem centrum turystyczne, edukacyjne i kulturalne. Fort XI utracił swój dawny charakter obronny, zyskując nową rolę miejsca spotkań, odkrywania historii i wspólnego spędzania czasu. To tutaj można poznać fascynujące dzieje jednej z największych twierdz Europy, uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych, takich jak nocne zwiedzanie czy koncerty, odpocząć w wyjątkowej przestrzeni, czy też wziąć udział w projektach edukacyjnych i społecznych.

Obiekt jest wyjątkowym świadectwem historii – pozwala poczuć klimat dawnych czasów i lepiej zrozumieć wydarzenia, które rozgrywały się w tej części naszego kraju.

Polecamy każdemu, kto chce przeżyć coś więcej niż tylko zwykłe zwiedzanie – to miejsce uczy, wzrusza i inspiruje.

Fort XI Duńkowiczki

Od kwietnia do października czynny od wtorku do niedzieli w godz. 09:30 – 17:00. Ostatnie wejście o godz. 16:00.

Od listopada do marca czynny od wtorku do niedzieli w godz. 08:30 – 16:00. Ostatnie wejście o godz. 15:00.

Cenny biletów:

Normalny - 35 zł

Ulgowy - 25 zł (niepełnosprawni, 60+, młodzież szkolna, studenci)

Grupowy - 20 zł (Grupa zorganizowana to grupa licząca co najmniej 15 osób, która przebywa z opiekunem na wycieczce zorganizowanej przez biuro podróży, szkołę, zakład pracy itp. i traktowana jest przez usługodawcę jako jeden podmiot)

Rodzinny 2+2 - 100 zł (dotyczy 4 osób - 2 osoby dorosłe, 2 osoby do 18. roku życia; każda kolejna osoba według cennika)

Rodzinny 2+3 - 120 zł (dotyczy 5 osób - 2 osoby dorosłe, 3 osoby do 18. roku życia; każda kolejna osoba według cennika)

Bezpłatnie do 6 roku życia.

Przewodnik do oprowadzenia grupy zorganizowanej po Forcie XI Duńkowiczki (po wcześniejszej rezerwacji i przy wolnym terminie + dodatkowo każdy uczestnik wykupuje bilet wstępu)

100 zł

Informacje i rezerwacje: muzeum.dunkowiczki@gmail.com ; telefon: 502 975 277 (aktywny w godzinach pracy obiektu).

www.fortytwierdzyprzemysl.pl

